

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede opoldne.

Stev. 36.

V Mariboru, dne 6. septembra 1900.

Tečaj XXXIV.

O položaju.

(Iz peresa državnega poslanca.)

»Državni zbor se razpusti!« ta glas se je zagnal zadnje dni med svet. Zakaj bi se imel razpustiti? Zato, ker Čehi ne pripustijo mirnega delovanja v zbornici. In zakaj ne pustijo Čehi mirno zborovati? Zato ne, ker so se njim vzele pravice, katere jim je vlada še-le pred par leti dala. Pa ne samo to; temveč radi tega, ker se jim je tudi to vzelo, kar so pred jezikovnimi naredbami mirno uživali in jim preti nevarnost, da se češko kraljestvo popolno razkosa. Kdor pozna slavno preteklost češkega naroda, ne more mu zameriti, da se brani z vso silo proti krivicam, katere se mu godijo.

Kako je pa mogoče, da se s Čehi ravna tako nevsmiljeno in protipostavno? Vsaj so bili Čehi tesno zvezani z močnimi strankami in so bili v večini državnega zbora. Ali niso Poljaki in nemški konservativci sami priznali, da imajo Čehi pravico do jezikovnih naredb, katere so se jim dale meseca aprila 1897 — a meseca oktobra 1899 zopet odvzele? Kaj, ali Poljaki in konservativni Nemci ne branijo zdaj svojih poprejšnjih zaveznikov Čehov namreč, ki so pa zdaj vsaj za nekaj časa potlačeni? Ne! Poljaki so zapustili svoje prejšnje prijatelje, Čehi. Ko bi bili Poljaki storili svojo dolžnost, bi sploh dozdašnjih zmešnjav ne bili doživeli. Je-li to mogoče? Gotovo! Kolikokrat so silili slovenski in rusinski poslanci, ki so v kršč. slovanski narodni zvezi, naj se izdela na podlagi jezikovne ravnopravnosti jezikovni

zakon! A kdo se je temu vedno upiral? Javorski, Poljak, nesrečen načelnik bivše večine državnega zbora. In zakaj je to delal? Radi tega, ker bi potem nadvlado Poljakov v Galiciji odklenkalo, če dobijo tudi Rusini svoje pravice. Malo boljje namreč ravnao v Galiciji Poljaki z Rusini, kakor delajo Nemci s Slovenci na Štajarskem in Koroškem. Večina državnega zbora ni toraj nikdar mogla, ker je bila vedno pod mogočnim uplivom Poljakov, skleniti jezikovnega zakona; med tem so pa Nemci napravili tako imenovani binkoštni program, v katerem so si skušali po vseh avstrijskih kronovinah zagotoviti večno nadvlado nad Slovani. Vsaj je znano, da je bivši finančni minister, Poljak Bilinski, ki ima med Poljaki morda še največ sočutja do drugih Slovanov, izdelal načrt za jezikovno ravnopravnost avstrijskih narodov. A njegovi lastni rojaki, Poljaki, so se protivili na vso moč, da ga Bilinski ni smel predložiti državnemu zboru.

Kaj čuda potem, da je liberalnim Nemcem, ko so zapazili neslogo med Slovani, greben rastle vedno bolj in bolj; da le-ti niso mislili na nič drugega, kakor to, da si za vselej zagotovijo nad Slovani oblast! Kaj čuda, da se je štajarski grof Stürgkh protivil celó temu in s tem tudi zmagal, da se Čehom niti tiste pravice ne smejo povrniti, katere so zavživali pred letom 1897? Brez vsacega pravega vzroka so razbijali po državnih zbornici skozi 2 leti samooblastni Nemci, katerim se niti las ni skrivil vsled jezikovnih naredb na Češkem in Moravskem; a razlogov imajo dovolj Čehi, če svojo ne-

voljo kažejo nad krivicami, katere se njim godijo ter ustavljajo celo delovanje v državni zbornici.

Nam Slovincem nikakor ne koristi nedelavnost državnega zbora; najmanje nam štajarskim Slovincem. Slovenski deželni poslanci so iz opravičenih razlogov zapustili deželni zbor štajarski. V Gradcu se torej ne morejo pritoževati radi krivic, katere se nam godijo neprenehoma v narodnem, kulturnem in gospodarskem obziru. Če bi deloval državni zbor, bi se pritoževali vsaj tam, kar so naši državni poslanci tudi delali neprenehoma. Ako se pa popolnoma ustavi delovanje državnega zbora, potem nimamo Slovenci sploh nobenega mesta več, kjer bi naši zastopniki povzdignili svoj glas in zahtevali naše narodne pravice. Vkljub temu ne smemo zapustiti svojih severnih bratov Čehov, temveč ostati moramo z njimi v tesni zvezi. Kajti zanašamo se, da pravica enkrat vendar-le zmaga in če dosežejo Čehi svoje pravice, pomagali bodo tudi svojim zvestim zaveznikom na jugu: Slovincem in Hrvatom.

Mogoče bi že bilo, da se državni zbor razpusti. A komu bo s tem pomagano? Brez dvoma pridejo, ako se vršijo volitve po zdajšnjem volilnem redu, v državni zbor mnogoteri nam še bolj strupeni nemški poslanci. Pač pa bi se napravil mir, ako se vpelja celo nov volilni red, po katerem ne-hajo dozdašnje predpravice Slovanom sovražnih strank. Nam Slovincem se nikakor ni bati direktnih, splošnih in tajnih volitev, bodisi v deželni ali državni zbor. Motijo se

Listek.

Zapiski zblaznelega.

Ruski spisal N. V. Gogol; prevedel J. Starogorski.

Dne 3. oktobra.

Današnjega dne pripetil se je nenavaden dogodek. Vstal sem zjutraj precej pozno, in ko mi je prinesla Mavra osnažene čevlje, jo vprašam, koliko je ura. Zaslisavši, da je že davno odbilo deset, požuril sem se kolikor mogoče z oblačenjem. Priznam, da bi nikakor ne šel v ministerski urad, saj vem naprej, kako kisel obraz bo delal naš sekcijski šef. On mi je že davno pravil: »Kaj pa ti blodi, bratec, vedno taka neumnost v glavi? Zazijaš se včasih, kakor obseden, večkrat spraviš v akte tako mešanico, da se sam vrag ne spozna; v nagovore postaviš malo začetno črko, ne napišeš niti dneva niti števila.«

Proketo teslo! Gotovo mi zavida, ker sedim v pisarni direktorja in za njega ekscelenco prirezujem peresa. Kratko-malo, jaz bi ne šel v ministerski urad, ako bi ne gojil upanja, da se snidem z blagajnikom in izprosim od tega škrtljavca, mogoče bi vendar

bilo, naj že kolikor toliko od svoje plače naprej. Lejte no, kako je stvar!

Da bi on kedaj izplačal denar za mesec dni naprej! — Moj Bog, poprej bi pač pričakal poslednje sodbe! Prosi, če se tudi razpočiš, če si v najhujšej sili — nič ne izplača, ta seri vrag. Na njegovem domu pa mu daje njegova lastna kuharica zaušnice. To je znano vsemu svetu.

Jaz ne morem pojmiti, kak dobiček daje služba v ministerskem uradu. Popolnoma nikakih dohodkov. Da, pri gubernijski upravi, pri civilnih in kameralnih oblastnijah je popolnoma druga stvar! Tam, glej, stisnil se je jeden v najzadnji kotiček; včasih malo piše; na njem visi umazan frak; lica je tako grdega, da bi najraje vanj pljunil, ali poglej, kako vilo si je najel! Pozlačene porcelanaste čaše i ne nesi k njemu: »To«, pravi, »je darek za kakega zdravnika«, ampak njemu podari par dirjalnih konjev ali drožko ali pa ovratnik iz bobrove kože, vreden tristo rubljev. Na videz je tako pohleven, govori tako uljudno: »Izvolite mi posoditi nožič, da si prirežem pero!« a potem oskubi prositelja tako, da mu pusti samo robačo na telesu.

Resnica, pri nas je zato služba plemenita, čistota v vsem taka, kake gubernijska uprava ne vidi nikdar: mize so iz rudečega lesa in vsi načelniki človeka »vičejo«. Da,

moram priznati, ako bi ne bila plemenitost službe, jaz bi že davno zapustil ministerski urad.

Oblekel sem si stari plašč in vzel dežnik, ker je bila strašna ploha. Na ulicah ni bilo nikogar; opazil sem samo branjevke, pokrivše se z janjkami, ruske kupce pod dežniki in voznike. Izmed plemičev klatil se je okoli samo jeden naših uradnikov. Videl sem ga na križopotji. Brž ko sem ga zagledal, rekel sem sam pri sebi: »Viš! niti ti, moj ljubi, ne greš v ministerski urad; hitiš ven za totoj, ki beži pred teboj in gledaš na njene nožice. Kak lopov je ta naš uradni kolega! On se ne umakne nobenemu oficirju, Naj gre kaka koli janjka mimo njega, se obesi na njo.«

Ko sem to premišljeval, zagledam kočijo, približajočo se modnemu magacinu, mimo katerega sem šel. Spoznal sem jo takoj. Bila je to kočija našega direktorja. »No, on nima nikakega opravka v modnem magacinu« sem pomislil, »gotovo je ta njegova hčerka.« Stisnil sem se k steni. Služabnik je otvoril dverca in ona je hušknila iz kočije, kakor ptička. Kako je pogledala na pravo in levo, kako zabliskala z svojimi obrvi in očmi...!

Gospod, ti moj Bog, zgubljen sem, popolnoma zgubljen! In zakaj se je morala

tisti politiki, ki trdijo, da je nemir nastal v državnem zboru radi tega, ker se je vpeljala peta volilna skupina. Ne poslanci iz te pete kurije so sovražni Slovanom in nasprotni jezikovni ravnopravnosti, temveč oni poslanci so zadrževali delovanje državnega zbora, ki zastopajo le majhno število nemškega prebivalstva, ker jih grozno boli, da nimajo več v rokah popolne nadoblasti čez Slovane. Če se toraj državni zbor razpusti in na podlagi zdajšnje krivične volilne postave izvoli nov državni zbor, bomo tam, kjer smo bili dosedaj. Upati pa je, da se razmere v državi zboljšajo le takrat, če se odstrani sedajšnji krivični red in se voli na podlagi splošne, direktne in tajne volilne postave.

Delavcev ni!

(Iz Savinjske doline).

Po mnogih krajih na Slovenskem je po leti na kmetih večna tožba, da se delavci ne morejo dobiti. Nedavno sem videl pri gospodarju, ki se je drugače držal še precej stare šege, lepo novo mlatilnico. Prašal sem ga: »Kako pa to, da ste tako mlatilnico kupili?« »E saj ni delavcev dobiti«, mi je odgovoril; »za-tó sem jo kupil, da se delo hitreje naprej spravi«. In na enak način, da delavcev ni dobiti, bi mi v Savinjski dolini še mnog gospodar odgovoril. V zadnjih letih so nekateri gospodarji tudi okrog dobili mlatiče iz spodnjih krajev, zlasti iz kozjanskega okraja. Poleg dninarjev ni dobiti tudi hlapcev in dekel. Znan mi je kmet, ki ima večje posestvo, pa celo leto ni imel deklet, ker je ni mogel dobiti. To so žalostne razmere! Če bo šlo tako naprej, čez nekaj let na kmetih res več ne bo dobiti najpotrebnejših delavcev.

Ljudje pravijo: vedno več ljudstva je na svetu, a vedno manj delavcev. Kako je to?

To ima pač več vzrokov. Že stariši sami imajo to navado, da odredé otroke, če le morejo, za kako drugo delo, samo za delo na polju ne. In tudi otroci sami za delo na polju večkrat nimajo nobenega veselja. Se jim zdi pač »pregmajn« kmečko delo. Za-to se gredó mladi fantje učiti vsakovrstnih rokodelstev in obrtnije. Je že prav, da se gredó učiti, toda stariši bi morali malo bolj paziti na tó, h kakim mojstrom dajo svoje sinove v delo. Kolikokrat se najpridnejši fantje pri slabih mojstrih in v slabi tovaršiji pokvarijo! Izgubé vero, izgubé vse vzore in tudi veselje do dela. Slednji dan lahko srečamo na cestah polno takih izpridencev, ki hodijo od »postajališča« do »postajališča« ter pravijo, da

dela iščejo. A v resnici se jim delati ne ljubi, ker tam po sencah polegajo med tem, ko kmet nima delavcev.

Jednako je pri deklicah. Prej kot možno se gredó učiti šivanja, nekatere takoj po izpolnenih šolskih letih, nekatere malo pozneje. Druge hodijo delat v tovarne, tretje služijo v mestih. K vsemu temu jih vleče zlasti večji zaslužek, manjše trpljenje in »nobel« — življenje. Pač pleti in žeti na polju je »pregmajn«. Toda uboge revice, kolikokrat se strašno goljufajo! V tujini, zlasti v mestih zaupajo raznim navideznim prijateljem, se lepše oblačijo, zapravljajo denar ter se na duši in na telesu spridene vračajo nazaj v rojstveni kraj — v žalost in sramoto starišem in vsem sorodnikom. Kaj pomagajo velike plače, ko si pa redkokdaj kaj prihranijo! Znané so mi ženske, ki so po 20, 30 let bile v tujini ter so imele lepe službe, a poslednjič so prišle domov popolnoma propale in — občine so jih morale rediti. O ljube matere slovenske, pazite in zopet pazite, kam in h komu gredo služiti vaši otroci. Boljše je v domovju jesti ovsen kruh in nepokvarjen ostati, kakor pa v mestih imenitno, razkošno živeti in poštenje, največje hogastvo, izgubiti.

Zlasti občutno pa je v današnjih časih za kmeta tó, da odrastli moški, zlasti fantje pri najboljši moči zapuščajo domovje ter gredó po svetu dela iskat. Nekateri gredó v Ameriko, drugi v rudokope na Vestfalsko. Kaj pa jih vleče proč od doma? Večji zaslužek in krajši delavni čas. Ni dolgo tega, kar sem govoril z fantom, ki mi je rekel, da pojde na Prusko v rudokop. Rekel sem mu, naj rajše ostane doma in gre služiti za hlapca. A on mi je odgovoril: premalo zaslužim. Res ljudje na tujem velikokrat mnogo zaslužijo, a pomisliti je treba tudi, kolike nevarnosti so združene z istim delom. Marsikomu pa vsi veliki zaslužki nič ne pomagajo, ker vse zapravi in zapije. In ko enkrat vse svoje moči izrabi, potem pa pride domov in občina redi me! Prašajte občine, če ni to gola resnica! Vsak človek, ki pošteno dela in varčno živi, si bo doma kaj prihranil ter nikoli ne bo stradal kruha. Kdor pa v tujini išče velikih zaslužkov, naj jih išče in tudi najde, a gleda naj, da enkrat ne bo domači občini v nadlego.

Nasledek tega, ker delavcev primanjkuje, je tá, da so zelo dragi. Plačila poslom in dninarjem so dandanes v mnogih krajih še enkrat tako visoka kot so bila pred 30. ali 40. leti. In to gre še vedno dalje. Zadovoljnosti pa je vendar v kljub visokim plačilom dandanes 3krat manj kot je je bilo pred 30 leti.

Ta selitev delavnih moči v tujino ima žalostne posledice tudi v verskem in narodnem oziru. V tujini navadno nimajo nobenega ali vsaj ne urejenega duhovnega vodstva in zato zaidejo v slabe tovaršije, postanejo zagrizeni socijalni demokratje, živé v divjem zakonu ter izgubé sčasoma ves verski čut. O tem bi lahko mnogo povedala marsikatera jokajoča mati na Slovenskem.

Istotako se cepijo naše narodne moči z izpeljevanjem v tuje dežele. Slovenec, ki se stalno naseli na Nemškem ali v Ameriki, je izgubljen za celokupen narod slovenski. Toda, če izseljenec še čuti slovenski, njegovi otroci so navadno že tujci, če ne nasprotniki. Naša narodna posestva, biseri slovenske zemlje, na tak način prehajajo v roke tujcem, pri nas se naseljujejo nemški in laški obrtniki in trgovci. Če tujci pri nas shajajo in večkrat dobro shajajo, zakaj bi pa Slovenci ne mogli? Za-tó si vendar že enkrat izbijmo iz glave to neumno misel, da je le na tujem vse dobro, a doma vse slabo. Kolikor možno pač doma ostanimo, skupaj držimo ter složni bodimo po geslu naših krščanskih pradedov!

Da bi se te razmere zboljšale, bi lahko veliko uplivali učitelji in duhovniki. Za-to naj ljubo sloven. deco vedno in vedno navdušujejo za rojstveni kraj, za srečo v domači vasi, za premilo slovensko domovino in za delo naših prednikov, ker Vodnikove besede še dandanes veljajo:

Sloven'c, tvoja zemlja je zdrava,
Za pridne nje lega najprava.

Politični ogled.

Kaj se bo zgodilo? Vlada in politiki se zopet na Dunaju resno posvetujejo, kako bi mogli narediti red v naši državi. Državni zbor noče delovati, a brez državnega zbora je težko vladati. Ugiba se marsikaj, kako se misli vlada izviti iz zagate, toda določenega, gotovega še vendar nihče ne ve. Le bati se je, da se bo cela stvar zasukala nam Slovanom na škodo. Jugoslovanski poslanci nimajo sedaj v teh odločilnih dnevih nobenega moža na Dunaju, ki bi naj uplival na razvoj posvetovanj v ugodnem smislu ali pa vsaj neposredno motril vsa posvetovanja in pogajanja. To je napaka, ki je neodpušljiva.

Avstrijski socialdemokrati nemške narodnosti zborujejo te dni v Gradcu po svojih odposlancih. Židovsko vodstvo mora čuti marsikatero gorko. A židje se izgovarjajo, da jim dajo na Dunaju preveč opraviti

peljati ven v tako deževnem vremenu! Sedaj pa še naj kdo trdi, da v ženskah ni velikanske strasti do teh cunj!

Ona me ni spoznala in jaz sem se skrbno zavijal v svoj plašč, ki je bil umazan in poleg tega še stare mode. Sedaj nosijo plašče z dolgimi vratniki, a jaz sem imel dva kratka drugega na drugem; tudi sukno ni bilo (dekatovano) zlikano. Njen psiček, ki ni mogel skočiti na prag modnega magacina, ostal je na ulici. Kličejo ga — Medžji.

Jedva sem prebil takó kako minuto, kar zaslišim nakrat nežen glasek: »Dober dan, Medžji!« Kosmata kapa! Kdo govori to? Ozrl sem se in videl pod dežnikom iti dve gospe: jedno staro, drugo mlado; onidve sta že prošli mimo; tik poleg mene pa se zglesi zopet: »Grdo od tebe, Medžji!« Kaj vruga! videl sem, da se je Medžji povohavala s psičkom, ki je šel za gospema. »Glej«, sem rekel sam sebi, »tega mi je že dosti! Sem-li pijan?! Ne, kaj takega pripeti se mi brž redkokedaj!«

»Ne, Fidel, ti brez vzroka tako sodiš« videl sem sam natanko, da je izpregovorila Medžji, »bila sem, hav, hav! bila sem hav, hav, hav! hudo bolna!«

O ti pesek ti! Priznati moram, da sem se močno začudil, zaslišavši jo govoriti po človeški. No, potem, ko sem vse to pretuhtal

do dobra, nehal sem se čuditi. Saj se je pripetilo na svetu že mnogo sličnih primerov. Na Angleškem, pravijo, priplavala je riba, ki je spregovorila dve besedi v tako čudnem jeziku, da se učenjaki trudijo že dve leti ž njih razlago, a še dosihdob niso razkrili ničesar. Čital sem tudi v časopisih o dveh kravah, ki sta prišli v štacuno in zahtevali funt čaja. Ali, priznam, mnogo bolj sem se začudil, ko je Medžji rekla: »Jaz sem ti pisala, Fidel; gotovo Polkan ni prinesel mojega pisma.« Da bi ne dobil svoje plače! — v svojem življenju nisem še slišal, da zna pes pisati! To me je osupnilo. Odkrito povem: nekaj časa sem začel sem videti slišati take reči, kakoršnih še nikdo ni niti videl ni slišal.

»Hočem vendar«, rekel sem sam pri sebi, »iti za tem psičkom, da zvem, kaj je in kaj misli.« Odprl sem svoj dežnik in odpravil se za obema gospema. Prišli ste v Grahove, krenili v Meščanske, odtod v Mizarske ulice ter konečno dospeli h Kokuškinnemu mostu, in obstali pred velikim hramom. »To hišo poznam«, rekel sem sam pri sebi, »to je Svjerkov hram.« Čudna zidina! Kako različni ljudje živé v njej! Koliko kuharic, koliko tujcev! in naši kolegi uradniki čepé notri, kakor psi drug na drugem. Tam je tudi jeden mojih prijateljev, ki dobro piska

na trobento. Gospe ste šle v peto nadstropje. »Dobro«, sem mislil, »sedaj ne pojdem gor, ali zapomnim si kraj in pri prvi priložnosti, ko idem mimo, porabim priliko.« (Dalje.)

Smešničar.

Skopuh. Veran: »Kako napraviš, da ne daš nikdar beračev ubogajme?«

Žid: »Vidiš tako! Pri sebi imam vedno srebrn goldinar. Če me berač poprosi ubogajme, potegnem oni goldinar ter mu ga pokažem, rekoč: »Ali mi moreš menjati ta goldinar?« Če berač odgovori, da ne, rečem mu: »Škoda! Rad bi ti bil kaj podaril, pa nimam drobiza!« Če pa berač reče, da mi lahko menja, tedaj zagrmmim nanj: »Tako! Goldinarje menjuješ, pa beračiš? Sram te bodi! Tako se odkrižam vsakega!«

Samosvoja obsodba. Žid jezdi na oslu po vasi. Ko vidi, da ga gledajo otroci in tudi nekateri odrasli ljudje, reče jim: »Kaj me gledate? Ali še niste nikdar videli osla?«

Nedovoljeno veselje. Žida so imeli obesiti. Ko pride žena zadnjič k njemu v zapor, vpraša ga, ali ne bi smeli biti otroci vpiroči, ko ga obesijo. Obsojenec odgovori, da ne. Ljubeznjiva žena pa reče nato: »To se že vidi na tebi! Tak si bil vedno. Če bi ubogi otroci užili res kaj veselja, ne privoščiš jim ga!«

krščanski socialci. Tudi socialdemokraske ženske se kažejo nezadovoljne, ker jih gospodje socialdemokrati premalo upoštevajo.

Preosnova volilne pravice. Katoliško-narodna stranka na Kranjskem je izjavila, da je za občeno, neposredno in jednako volilno pravico. Ta izjava je našla tudi na Slovenskem mnogo nasprotnikov. Mi pa smo bili že od nekdaj za takšno volilno pravico.

Hrvatski katoliški shod se je včeraj končal. Bil je jako dobro obiskan. Kot govorniki so se pridobili večinoma možje posvetnega stanu, kar bi bilo tudi o katoliških shodih pri drugih narodih želeli. Na hrvatskem katoliškem shodu so se storili za narod potrebni in koristni sklepi. Da bi le Hrvati začeli tudi po teh sklepih delati. Hrvati imajo veliko napako, da mnogo govori, a malo delajo. Zato pa imajo v politiki prvo moč madžaroni, v gospodarskem oziru pa židje.

Beneški Slovenci poslali laški kraljici. Beneški Slovenci so poslali meseca avgusta laški kraljici slovenske krvi, Jeleni, naslednjo spomenico: Nj. Veličanstvu kraljici Jeleni! Na tem skrajnem iztočnem robu italijanskega kraljestva živi po dolinah Rezijske in Nadiže okoli 40.000 Slovenov, kateri prinašajo k nogam Vašega Veličanstva skromno prošnjo, da bi Vaše Veličanstvo izvolilo ozreti se na naše tužno moralno stanje in ga tudi upoštevati. Žalibog, Vaše Veličanstvo! Nam ni sreča mila, da bi v naših cerkvah mogli slišati besedo božjo v materinem jeziku, a tudi našim otrokom ni dana prilika zahajati v šole, v katerih bi se jih učilo v ljubljene materinščini. V takih težnjah se obračamo do Vašega Veličanstva, da bi se Isto ljubeznivo spomnilo nas zapuščenih Slovanov, državljanov italijanskih, katere zanemarja vlada italijanska. V žilah Vašega Veličanstva se pretaka milosrdna slovanska kri in Vaše plemenito srce ne ostane brezčutno ob naši vroči prošnji, katero polagamo pred Vaš prestol v sinovski udanosti. To, česar prosimo, je za nas življensko vprašanje, a za vlado italijansko spričba bi bila pravičnosti. Prosimo torej Vaše Veličanstvo za naše cerkve in šole duhovnov in učiteljev slovenskega jezika. Nadajoč se, da naša ponižna prošnja najde milost pred prestolom Vašega Veličanstva, upamo enako, da tudi slavna italijanska vlada poskrbi, da se naši opravičeni želji ugotovi v celem obsegu. Vašega Veličanstva ponižni državljani. Sv. Peter ob Nadiži 1. avgusta 1900.

Vojska na Kitajskem. Mednarodne čete so dospеле v mesto Peking in je zasedle. Toda Rusi hočejo sedaj, naj čete ostavijo prestolno kitajsko mesto, kajti le na ta način si bodo pridobila zastopstva tujih držav zaupanje pri kitajski vladi in kitajskem narodu za svoja mirovna pogajanja. Ali bodo vse države pritrdile predlogu Rusije, še je jako dvomljivo. Gotovo se bo upirala Nemčija, ki noče miru, ampak maščevalni boj. Nevarnost je torej zelo velika, da se med države vseli popolnoma nejeдинost glede postopanja na Kitajskem, kar lahko povzroči tudi vojske.

Dopisi.

Iz Ormoža. (Slomšekova slavnost). Slomšekova slavnost, ki jo je priredila čitalnica ormoška dne 26. avgusta uspela je sijajno. Vrtni prostori gsp. Kalchbrennerja bili so natlačeno polni. Bilo je gotovo nad 600 udeležencev. Samo zastopnikov bratskega nam naroda hrvaškega steli smo nad 200, mej temi kakih 20 duhovnikov. Res, pri Hrvatih se moramo učiti, kako se morajo slaviti veliki možje svojega naroda. Da nam kažejo bratsko svojo ljubav, kakor so se izrazili hrvaški govorniki, dohiteli so v Ormož v tolikem številu. Naši vrli okoličani bili so zastopani v impozantnem številu, istotako ostali okraj. Iz Sv. Tomaža pripeljali so se pod vodstvom župana gsp. Ivana Škrleca ta-

mošnji udeležniki na osmih vozeh, ki so bili okrašeni z narodnimi zastavami. Po večjih deputacijah bili so zastopani Ptuj, Središče, Ljutomer. Videli smo tudi našega bivšega občje priljubljenega gospoda Gartnerja sedaj kapelana v Hočah.

Pevske točke izvršile so se precizno ter so se morale skoraj brez izjeme ponavljati. Ormoška čitalnica ima v gospodu Domicijanu Serajniku izbornega kapelnika, kateri požrtvovalno in neutrudno vodi pevski zbor. Trud dobil je ta dan laskavo priznanje. Slišali smo pohvalne besede od navzočih pevcev društva »Vila« iz Varaždina, kar služi pevskemu zboru ormoške čitalnice in kapelniku v čast.

Godbene točke izvajala je godba požarne brambe ormoške okolice, ktero istotako vodi gsp. Serajnik. Naša požarna bramba je naš ponos! Povsod in pri vsakej priliki pokazala je požarna bramba svoje narodno lice, ter se istotako vdeležila Slomšekove slavnosti korporativno. Z veseljem biležimo, da kaže njeni godbeni odsek od veselice do veselice napredek, kar je sad pridnosti godcev in njihovega kapelnika. Slavnostni govor imel je gospod Rajšp. Slišali smo ga govoriti ob raznih priložnostih ter slišali o njem vedno isto sodbo, da je izboren govornik. To sodbo opravičil je tudi tokrat. Res, kaj je bil Slomšek svojemu narodu? Bil je slovenski škof, narodov učitelj in voditelj. To je dokazoval in dokazal govornik v svojem temeljitem govoru.

Po končanem koncertnem vspredu govorili so razni hrvaški govorniki. Dr. Magdič iz Varaždina je izrekel v imenu Hrvatov zahvalo ormoški čitalnici, ki je priredila tako lepo svečanost. Gospod Dogša profesor veronauka iz Zagreba, domačin iz Središča slavil je v zanosnih besedah slovenski narod, slikal krivice, ki se mu godijo že od nekdaj ter pozivljaj navzoče naj ostanejo zvesti svojemu narodu. Vlč. g. Šašel, župnik iz Sv. Barbare na Hrvaškem spominjal se je mej burnim odobravanjem 50letnice, odkar je Strosmajer škof v Djakovu. Kar je bil Slomšek slovenskemu, to je Strosmajer hrvaškemu narodu. V krasnem govoru slavil je zasluge teh dveh narodnih prvoboriteljev!

Da končamo! Slomšekova slavnost čitalnice ormoške utrdila je zopet vezi mej nami in našimi hrvaškimi brati, navdušila nas je, da se borimo in delamo v Slomšekovem duhu za svoj narod.

Bratom Hrvatom pa kličemo: Na svidenje pri petindvajsetletnici Vaše dične »Vile« v Varaždinu.

Iz Slov. goric. Potujoč po lepih Slov. goricah izvem, da lenarški trgovec Jožef Sedminek usiljuje svojim kupovalcem posamezne liste »Štajarca«. Temu trgovcu pač prav odkrito povemo, da je zanj jako kočljiva stvar, ako razširja v slovenskem trgu časnik, ki sovraži našo narodnost in blati našo vero!

Tudi k Sv. Bolfenku je prišel »Štajarc« stavit kmetom limanice. A vrli Bolfenčani so ga zapodili, da je capljaj čez drn in strn nazaj v svojo lužo. Vendar najdem ta izrodek časnikarski pri bolfenskemu krčmarju Ignaciju Gomziju! Nedavno je bil v tej gostilni naroden shod! A sedaj se mi upa ta mož še »Štajarca« zagovarjati! Je-li to nevednost ali nemškutarska baharija, ne vem. Vem pa, da je skrajno neumestno in da je takšen narodni župan za naše čase nemogoč.

Bralnega društva pri Bolfenku ni! Zakaj ne? Sv. Andraž ima razvito bralno in izurjeno pevsko društvo. Oboje je ustanovil in razvil domači nadučitelj, gospod J. Strelec. Gospod učitelj Majcen pa je vodja slovenske narodne godbe, tamburanja in poveljnik požarne brambe s slovenskim poveljevanjem. Slava obema gospodoma. Božji blagoslov je narodno učiteljstvo.

Tukajšnji gostilničar Rola je tudi naročnik »Štajarca«. Pravi, da je nekako odvisen od ptujskih Nemcev. Pomagajte mu! Ker potujem dalje, prihodnjič od drugod!

Od Sv. Urbana nad Ptujem. Dve nedelji zaporedoma smo obhajali pri nas slo-

vesnosti, ki sta bili v resnici za Urbanjčane dneva radosti in srčnega veselja. Dne 12. avgusta je daroval Vsemogočnemu prvo sveto mašo naš domačin Vinko Poljanec. Slovesnost se je vršila v najlepšem redu in veličastno, pri sveti maši je prav lepo popeval moški zbor gospodov učiteljev in drugih gospodov iz bližine. Zbralo se je na tisoče vernega ljudstva iz domače in iz sosednih far, da skaže svojo čast in spoštovanje novomašniku, ki si je Koroško zbral za svojo domovino. Tam naj deluje uspešno za duševni in telesni blagor naših bratov, slovenskih Korošcev. Prav izborno je ob tej priliki pridigoval vlč. g. Šuta, župnik pri Sv. Marjeti. Cerkevni govor je bil času in našim urbanjskim razmeram prav primeren. — Teden pozneje pa smo obhajali tudi mi na najlepši način slavnost stoletnice Slomšekovega in sedemdesetletnice cesarjevega rojstva. Cerkevni govor je govoril omenjeni gospod novomašnik. Kazal je najprej v jedrnatem in navdušenem govoru, kaj je bil našemu slovenskemu ljudstvu veliki Slomšek kot duhovnik in škof. Bil je najboljši učitelj našega ljudstva, njegove gosli so svirale najlepše pesmice! Posebno pa mora ravno urbanjsko ljudstvo biti hvaležno Slomšku, ker je proslavil v svojih spisih jednega najimenitnejših urbanjskih duhovnikov, namreč Leopolda Volkmerja, slavnega pevca Slov. goric. Na urbanjskem pokopališču, tam gori na Ostrovcu počiva že od l. 1816 ta slavni mož, kateremu je Slomšek sam postavil najlepši spomenik v svojih »Životopisih«. — Spominjal nas je g. govornik ob tej priliki tudi cesarjeve sedemdesetletnice. Mojsterski nam je pokazal, zakaj da ravno naš cesar zasluži naše spoštovanje, zvestobo in ljubezen, ne samo kot vladar, temveč tudi kot kristjan, ki daje najlepši vzgled verskega življenja svojim državljanom.

Tako smo tedaj tudi mi Urbanjčani dostojno slavili Slomška in vladarja. Vršila se je vsa slovesnost samo v cerkvi; pri Sv. Urbanu namreč nimamo nobenega društva, ki bi nam priredilo, kakor po drugih krajih, Slomšekovo ali cesarjevo slavnost. Urbanjska fara, ki je rojstni kraj toliko slavnih slovenskih mož, gospodov posvetnega in duhovskega stanu, ona spi. Oj ti Sveti Urban, kako si ti narodno zaspan! Priznati in naznaniti moramo žalibog svetu, da so malokje tako slabe razmere, kakor pri nas. Od nekdaj veje sapa, sovražna veri in duhovnikom, v narodnem oziru pa smo itak že dolgo časa na jako slabem glasu. Vrh tega še se nahaja v naši fari mnogo ljudi, katerim postaja »Štajerc« jedini evangelij. Pošteno, versko in zavedno slovensko ljudstvo pošilja »Štajerca« nazaj, še papirja njegovega ne mara. To so Vam ljudje pri Sv. Urbanu! Tisto kašo, ki je nočejo jesti drugi ljudje, ker je okisana, prav hlastno požirajo naši zaglavači. Za danes dovolj. Prihodnjič Vam naznanimo nekaj o delovanju naših »narodnjakov«. Tedaj: Na veselo svidenje!

Iz Šmartna pri Slovenjgradcu. V soboto, dne 18. avgusta slavila je nadžupnija Šmarska 70letnico presvitlega našega cesarja prav sijajno. — Gromenje topičev naznanjalo je na predvečer občinstvu to slavnost. Po »Ave Mariji« razsvetlila se je šola z mnogobrojnimi lučmi in lampijoni, da se je žar visoko v zraku odseval; po hribih plamteli pa so kresovi. Na rojstni dan našega presvitlega cesarja zaplapolala je cesarska zastava visoko iz šolskega poslopja, okoli katere se je mladina, veselja žarečih lic zbirala ter željno pričakovala odhoda na bližnji Homec k Materi božji. Zvonovi zapojejo, mladina pa vesela koraka pod zeleno-belo zastavo ozaljšano s črno-rumenim trakom in pokanjem možnarjev na hribček, kjer se je služila sv. maša. Marsikateremu navzočih so zaigrale solze radosti v očeh, ko sliši mili glas mladine: »Pred Bogom poklekimo, povzdignimo srce!«

Po sv. maši podali so se zastopniki občin, kraj. šolsk. sveta in učiteljstva k občje pri-

ljubljenemu vodju c. kr. okraj. glavarstva, da se mu v imenu občinstva poklonijo in presv. cesarju o Njegovi 70letnici izragijo ljubezen, zvestobo in udanost z najiskrenejšo željo, da nam ljubi Bog ohrani našega premilega vladarja do skrajne meje človeškega življenja, ter ga v bodoče varuje vsake nesreče in žalosti; mladina pa je zapela pesem: »Solnce milo prisvetilo, lepo nam je čez goro«, ter se pevaje podala na dom velečislane Kačeve obitelji, kateri je nemila smrt v teku letošnjega pol leta vzela očeta in mater, šolski mladini radodarna dobrotnika, šoli pa velika šolska prijatelja.

Tukaj na domu opisal je g. nadučitelj v navdušenem govoru truda in mukepolno življenje našega presv. cesarja ter naslikal težave in britkosti, katere mora prenašati naš mili vladar.

Med petjem in otroškimi igrami, pretekel nam je čas tako hitro, da še zapazili nismo, kedaj se je solnce nagnilo k zatonu in tudi mislili ne, da bo kmalu treba vzeti slovo.

Iz sto in sto grl zadonel je naenkrat trikratni gromoviti »Živio!« v zahvalo blagi Kačevi obitelji za tako obilo in gostoljubno pogostitev. Bog povrni!

Mi pa, ki smo bili priče tega prizora, bili smo prepričani, da pravo veselje le z otroci prijazno igra, jim kratek čas dela, — pri njih je doma.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Avskultantom pri okrož. sodišču v Mariboru sta imenovana gg. Josip Osvatič in G. Mihelič.

Naš rojak deželni šolski nadzornik kranjski gosp. Josip Šuman je stopil v stalni pokoj po skoro 40letnem službovanju.

Častni občan. Občinski odbor pri Sv. Primožu nad Muto je enoglasno izvolil v svoji seji 19. oktobra 1899 velečastitega gosp. Andreja Kečeka bivšega provizorja na Muti svojim častnim občanom in te dni po gosp. Janezu Perušu poslal krasno izdelano diplomu za velike zasluge za slovensko šolo na Muti.

Iz učiteljskih krogov se nam piše: Pri zadnji učiteljski konferenci v Slov. Gradcu, dne 1. septembra t. l., se je konstatovalo, da manjka v tem okraju čudovito veliko učiteljev, kar zelo zadržuje napredek ljudske šole. Kje pa je iskati vzrokov? Gotovo je najbolj kriva slaba plača, akoravno zboljšana, sosebnost učiteljev novincev. Vsak, ki dovrši učiteljske in le nekoliko misli na prihodnost, gotovo si rajši izvoli drug stan, ker so mu odprta druga boljša pota. Pa tudi že nastavljeni učitelji, ki so že pili kupo učiteljskih bridkosti, radi obračajo temu stanu hrbet, učitelji-očetje pa svoje sinove dajo rajši kaj drugega študirat, ker vedó, kako težaven in nevhvaležen je ta stan.

Slava Strossmayerju! Dne 8. sept. bo v Djakovem, v prestolnici bosansko-sriemskega škofa Josipa Jurija Strossmayerja, velikanska slavnost povodom petdesetletnice njegovega škofovanja. Hrvatski narod bo ta dan slavil svojega očeta, hrvatska duhovščina svojega vzornika, hrvatska umetnost svojega največjega dobrotnika, hrvatska veda svojega neumornega pospešitelja. Trumoma bodo prihajali tega dne Hrvati v Djakovo, da se pokloné svojemu najodličnejšemu rojaku. Tudi Slovenci bodo na slavnosti zastopani, ne samo zaradi tega, ker čutimo in mislimo z bratskim hrvatskim narodom, ampak pred vsem zaradi tega, da vrnemo velikemu škofu vsaj z znakom hvaležnosti in spoštovanja vse njegove nam namenjene molitve in dobre, ki mu jih je narekovala čista in plemenita ljubezen do slovenskega naroda. Bog živi velikega Jugoslavana še dolgo let in daj blagoslov vsem njegovim delom, da

bodo hrvatskemu narodu donesla srečo, slavo in slobodo!

Na Strossmayerjevi slavnosti v Djakovem dne 8. sept. bo zastopan tudi naš list po nadžupniku pri Sv. Križu na Slatini vlč. g. Francu Korošču.

Sreča mladega Nimroda. V Vuhredu ob kor. žel. je dne 4. t. m. vstrelil realec g. Franjo Pahernik velikega ptiča-taplavca, ki se zove kormoran. Nahaja se navadno na Kitajskem, se pa najde tudi na Turškem in v Bosniji. Prepariral ga bode gsp. Zawesky, preparater v Mariboru, šolska ulica 4 in ga tamkaj razpostavil na ogled.

Dobrotnica ubogih. K poročilu o pogrebu obč. priljubljene in zelo spoštovane gospe Jere Murk, umrle pri Sv. Marjeti niže Ptuja, bilo bi še dodati, da priča o njeni priljubljenosti tudi to, da so bili pri pogrebu 4 gg. duhovniki. Umevno je, da se je vsako oko solzilo, zakaj govori se, da je vse svoje premoženje zapustila ubogim. Blag spomin materi ubozih!

Iz Ljutomera nam pišejo: Gosp. Janez Weingerl, bivši nadučitelj v Cirkovicah, je 3. t. m. v Ljutomeru umrl v 89. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Občinske volitve v Razvanju pri Mariboru so izpale ugodno za Slovence. Povsod se Slovenci močno vzbujajo. Narodno najbolj nazadajoč okraj je sedaj gornjeradgonski.

Krasna nemščina! Nek slovenski občinski urad je izdal ta-le: »Šuldozikait Caignis. Von Seite der gefertigten Gemeinde amt wird bestetiget dass die am 30. April 1900 abgebranten Wohn und wirschaft Gebaide der Eheleite. A. und k. B. kaišler bezizer in S. Gemeinde O. an Brand ungliken nie Schulden zur Lasst nicht gelegt werden kan, da derselbe dacher gegen Auszalung der Entscheidung seine keine Anstand vorligt.« Ko bi gospa nemščina vedela za ta caignis, gotovo bi tožila gemeindeamt za zasramovanje in razžaljenje na časti.

Štajarski deželni odbor je šoštanj-skemu in slovenjegraškemu okraju vsled škode po povodnji na okrajnih cestah obljubil podporo, istotako oččinam Velenje, Legen in Sv. Janez v znesku 2300, oziroma 1000 in 200 kron za popravo občinskih potov.

Iz Gore Oljke v savinjski dolini se nam naznanja, da se bo letos glavni shod o prazniku povišanja Sv. Križa posebno slovesno obhajal. Pobožnost bodo vodili č. gg. misijonarji iz družbe Sv. Vincencija. Začetek bo četrtek 13. sept. zjutraj, slovesen sklep v nedeljo 16. sept. Nadejati se je obilnega številca romarjev na tej posebno prijazni božji poti. Dal Bog lepo vreme!

Hrvatski katoliški shod je pozdravilo naše uredništvo z naslednjimi besedami: »Katoliški shod naj poživi krščansko mišljenje in delovanje na Hrvatskem«. Državna poslanca dr. Gregorec in Žičkar pa sta poslala tak-le brzojav: »Radi škofijske sinode zadržana prisostvovati katoliškemu shodu kličeva: Bog živi bratski nam narod hrvatski! Želiva najboljšega uspeha!« Kakor se nam pravi, odposlala so tudi politična društva v Kozjem in pri Sv. Križu na Slatini pozdravilne brzojave.

Pri Svetinjah se bode obhajal od 8. do 16. kimovca sv. misijon. Vodili ga bodo č. gg. misijonarji od sv. Jožefa v Celju.

Po neprevidnosti zastupil. 8 mescev staremu otroku krčmarja J. Lasmana v Celji dali so piti mleko, v katerem je bila po pomoti mesto sladkorja — soda. Otrok je vsled tega umrl.

Nemškim kolesarjem, ki se bodo 7., 8. in 9. sept. zbirali v Celju, sedaj tudi glavarstvo ni dovolilo vstopa in obhoda po okolici, le v Laško bodo smeli iti, a stražili jih bodo žandarji, da ne bodo delali izgrediv. Vkljub vsemu temu smatramo uslugo za izvanredno veliko, da se jim je dovolil izlet

v Laško, kajti drugače ne morejo priti v Laško nego po slovenski zemlji.

Vsprejem na c. kr. učiteljske. Vpisovanje gojencev, ki hočejo na novo vstopiti v pripravnico ali v štiri letnike c. kr. učiteljske v Mariboru za šolsko l. 1900/1901 se bode vršilo dne 17. septembra t. l. od 8.—12. ure dopoldne v ravnateljiski pisarni. Vsprejemni pogoji se naznanijo na ustno ali pismeno društvo po ravnateljstvu. Ubožnim in vrednim gojencem se lahko obljubijo državne oziroma deželne ustanove v letnem znesku 80, 160 ali 300 K.

Razdivjanost. Dne 14. avgusta je pri Sv. Emi nekdo ustrelil pri konzumnem društvu skozi okno na posteljo društvenega voditelja. Ta razdivjanost je posledek vednega hujskanja nemških in nemčurskih listov proti konzumnim društvom in dolžnost oblasti bi bila, da to enkrat za vselej zabrani.

Naš list na potovanju. Sedaj so počitnice in vse, kar ima čas in denar, gre na potovanja. Tudi nekatere številke našega lista nam uhajajo na potovanja. Tako sta n. pr. sedaj že dve številki, namenjeni na Moravsko v Bojkovice, brez dovoljenja odšli ter hodili po Bosni, Hercegovini, Galiciji in na vse zadnje sta prišli v Bojkovice. Našim poštam čestitamo, ker iščejo Bojkovice povsod, kjer jih ni.

Slomšekova zveza se bo imenovalo društvo, ki se bo ustanovilo v Ljubljani za katoliško misleče učiteljice in učitelje, katehete, vzgojitelje po poklicu itd. po vsem Slovenskem. S tem je ustanovljeno društvo za vse one vrle učitelje in učiteljice, katerim je branila vest in možka čast hoditi ob strani jungovcev in liberalcev.

Na slovenskem Ogerskem pri Kominu je bil na angeljsko nedeljo ples. Nek mož, 55 let star in oženjen, je isto večer sirastno plesal. Po plesu se vsede za mizo, položi glavo na mizo in izdahne svojo dušo.

Vsprejemanje na c. kr. gimnazijo v Mariboru v slovenske paralelke se vrši 16. septembra od 9.—12. ure v učilnici I. b. Isti dan ob 2. pop. bodo vsprejemne skušnje.

Sv. misijon je bil pretekli teden na Polenškaku. Vodili so ga č. gg. lazaristi iz Celja in Maribora. Blizu 2000 ljudi je sprejelo svete zakramente.

Rudnike za premog je južna železnica kupila minulo nedeljo v Radniški vasi poleg Konjle, kjer so letos začeli kopati premog.

Iz gornje-radgonskega okraja. Ivanjševski župan noče sprejeti nemških dopisov od deželnega odbora, ker v to ni zavezan. Vkljub temu mu preti odbor s kaznijo. Toda odbor bo brezdvomno moral odstopiti, ker predstojnik ni dolžen znati nemški. Župani uradujte slovenski, izključno slovenski.

Po katoliškem shodu, dne 13. sept. bode v Ljubljani evharistični shod s sledečim vsprejemom: Začetek v četrtek zjutraj ob pol 8. uri s pridigo v Uršulinski cerkvi; po pridigi pontifikalna maša. Ob pol 10. uri konferenca v knezo-škofijski veliki dvorani. Ob 12. uri skupni obed na starem strelišču. Ob pol 3. uri se nadaljuje konferenca. Ob 4. uri bo pri Uršulinkah Adoratio coram Exposito, potem litanije. Kdor se želi vdeležiti skupnega obeda, naj blagovoli naznaniti vsaj do 8. septembra kornemu vikarju Fr. Birku. Priložiti je gl. 1-20.

Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem priredi svoj občni zbor v nedeljo 9. sept. ob 5. popoldne v novem salonu g. J. Brinovca po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor načelnika, 2. poročilo blagajnika, 3. volitev novega odbora, 4. vplačevanje letnine, 5. nasveti. K obilni udeležbi prav uljudno vabi odbor.

Glasbe. »Missa solemnis« se nazivlje no 38. delo Ign. Hladnika. Zložena za mešan zbor in orglje je ta maša njegova najboljša in najdovršenejša delo. Za pevce ni nobenih težkoč, ker je pisana skoz in skozi homofonno

(jednostavno), orglje so samostojne, pa krasijo delo in mu dajo veliko lepoto in moč pri unisono-stavkih. Vsak zbor jo lahko prevladuje, in utis je najugodnejši, ker ta maša plava bi rekli v najbujnejši melodiji, v čemur je Hladnik pripoznan narodni mojster. Mašo je tiskala kat. tiskarna v Ljubljani ne lepo, ampak krasno in razvidno, partitura in 4 glasovi stanejo 4 krone, kar je jako malo za krasni tisek in vrednost maše; posamezni glas po 30 vin. Maša se tudi instrumentalno lahko upelje in se dobi instrumentalna partitura autofirana za 2 kroni. Vsem cerkvenim predstojništvom to novo delo našega priljubljenega skladatelja prav toplo priporočamo, naj ga podpirajo v njegovem trudu za dobro stvar.

Marija Zagorje. »Štajerc« se v 5. številki jezi na duhovnike, češ oni posebno naganjajo »Štajarca« zato, ker je kmetu namenjen, da mu pomaga »k zboljšanju stana.« Srečni, presrečni kmeti, zdaj bodo vsi bogateji! Česar niso mogli imenitni državniki in zvedeni politiki doseči, to bode »Štajerc« izvršil. Čudno! On pravi v neki številki, da ni sovražnik duhovščine, pa je še dozdej v vsaki številki enega ali drugega oklestil. Med »razganjanje Štajarca« je pristel tudi č. g. pilštanskega, prevorskega župnika in mojo malenkost. Znano nam je, odkod to izvira. To nas ravno še bolj opominja, da se ogiblamo takih kramarjev, obrtnikov in krčmarjev, ki so vrli prijatelji »Štajarca«. Za svoj denar si človek lahko kupi pri prijatelju, a ne pri nasprotniku. — Čudno je njegovo vprašanje, »kakšno vero imamo in ali drugemu Bogu služimo?« Lahko bi se vprašalo, kakšno vero ima »Štajerc« ali pa njegov dopisnik in kateremu Bogu služi, ker gotovo ne pride nič ali malokdaj v cerkev, drugače ne bi mogel govoriti o »najmanje« trikratni pridigi na teden. Dokler mi »Štajerc« ali pa njegov dopisnik ne dokaže, kedaj sem jaz »najmanj trikrat v tednu« o ljubezni do bližnjega pridigal, ga imenujem »figa-mož«, kakor je on nas imenoval.

Andrej Fišer, zagorski župnik.

Iz breškega okraja. Uradni list okr. glavarstva v Brežicah z dne 1. avgusta t. l. št. 15 ima sledeči ukaz: »Vsem preč. župnijskim uradom št. 18.621. Zaradi priredbe črnovojniških imenikov za leto 1901 je nujno potrebno, da se posnetki iz matrik vseh leta 1882 rojenih mladeničev do 29. vel. srpana t. l. tusem pošljejo.« S tem ukazom si je Vistarini kar na en mah podredil vse kn. šk. župnijske urade, ki so bili do sedaj c. kr. okr. glavarstvu vspeoredni. Zato vsi kn. šk. župnijski uradi odločno protestujejo proti ukazom potom »Uradnega lista.« Vsporedje med ces. kr. okr. glavarstvu in kn. šk. župnijskimi uradi je že pravno določeno, odkar so glavarstva zagledala beli dan. Uradni voditelj Vistarini nima pravice kršiti ga jim. Ukazi v »Uradnem listu« so mogoči do županov, okr. zastopov, šolskih krajnih in okrajnih svetov, nikakor pa ne do kn. šk. župnijskih uradov, ki sploh nimajo dolžnosti naročevati si »Uradnega lista.« Kaj bi c. kr. okr. glavarstvo reklo, ko bi se mu začeli dajati ukazi po škofijskem ukazniku?! Zato se pričakuje, da se za naprej medsebojno uradovanje med c. kr. okrajnim glavarstvom in kn. šk. župnijskim uradom vrševa v prejšnji določeni obliki.

V Matheisovi prodajalnici v Brežicah se neprenehoma kupovalcem vsiljuje »Štajerc«. To je postalo nekaterim Slovencem že presitno in se ogibajo njegove prodajalnice. Pametno!

Premembe v frančiškanski provinciji Sv. Križa. Ljubljana: P. Benjamin Fabijan, vikarij; P. Odorik Kreiner, katehet; P. Kornelij Petrič, katehet. Sv. Gora pri Gorici: P. Kalist Medič, gvardijan; P. Alfonz Furlan, P. Fel. Podbregar, P. Konrad Mesar, P. Salvator Zobec, P. Kapistran Ferlin. Novomesto: P. Pacifik Fister. Kamnik: P. Deodat Šuštaršič, P. Adolf Čadež, katehet;

Pazin: P. Zigismund Zega, gvardijan; P. Kajetan Kogej, vikarij. Nazaret: P. Bernard Jamar, katehet; P. Bonaventura Resman, učitelj. Brežice: P. Salezij Vodošek, gvardijan; P. Fulgencij Trafela. Gorica: P. Edvard Ravstehar, gvardijan; P. Aleksander Vavpotič. Brezje: P. Avgustin Čampa in P. Regalat Čebulj. V Mariboru in pri Sv. Trojici v Slov. goricah se ni nič spremenilo. Slavno Marijino svetišče s frančiškanskim samostanom na Sv. gori je sedaj po preteku 100 let znova oživljeno.

Škofijskega zborovanja v Mariboru se udeležuje nad 200 duhovnikov naše lavantinske škofije. Posvetovanja trpijo vsak dan zjutraj od 7—11, popoldne od 4—7 ure v popoldanskem odmoru pa so še posvetovanja različnih odsekov.

Društvene zadeve.

Vabilo na Slomškovo slavnost, katera se vrši dne 8. septembra t. l. v Ljutomeru. Na vspeoredju je: petje, slavnostni govor, deklamacija, godba in telovadba celjskega Sokola. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Slavnost se vrši pri lepem vremenu v Sršenovem logu, pri slabem pa v telovadnici Franc-Jozefove šole. Vstop prost. Kdor želi stanovanja za prenočiti, obrne se naj prej na čitalniški odbor.

Sv. Bolfenk v Sl. gor. (Mlekarska zadruga.) Pri nas se je osnovala dne 26. avgusta mlekarška zadruga. Povabilu zavednih tukajšnjih mož odzval se je prijazno gospod Posinger od Sv. Trojice, da nadaljuje pouk gosp. Kač-a ter ustanovi zadrugo. Pristopilo je koj 28 udov. Iz teh volil se je odbor. V načelništvo je bil voljen vrli narodnjak, župan J. Ljubec. Tajništvo je prevzel v blagor svojih rojakov neutrudljivi nadučitelj, gsp. J. Reich. Nadalje so se izvolili gg.: M. Ivančič, načel. namestnik, M. Gomilšak, blagajnik, J. Švarc, Jakob Čuček, A. Murko odborniki; M. Muršec, F. Roškar, J. Brunčič, V. Simonič, J. Bračič, nadzorniki. Imena in ugodne okolščine jamčijo za krepko rast omenjene mlekarne. — Mladi zadrugi mnogo sreče!

Bralno društvo pri Svetem Juriju ob Ščavnici priredi svojo veselico dne 16. sept. ne pa, kakor se nam je napačno poročalo dne 9. septembra. Začetek po večernicah. — Vstop prost.

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu priredi 9. t. m. po večernicah Slomškovo slavnost s slavnostnim govorom in deklamacijami. Občni zbor. Poročilo starega odbora in volitev novega. Vmes petje in nazadnje veseloigra »Mutec«. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Kostrivnici priredi v nedeljo 9. avgusta Slomškovo slavnost s šaloigro »Zamujeni vlak« in petjem. Začetek ob 4. popoldne. Odbor.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. preloži bralno društvo »Slomškovo slavnost« na 16. septembra, ker se prihodnje nedeljo v sosedni župniji pri Sv. Ani obhaja tudi »Slomškova slavnost«. Odbor.

Bralno društvo na Gomilskem priredi v zvezi z braslovškim pevskim zborom dne 9. sept. ob polu 4 popoldne Slomškovo veselico na vrtu gosp. Antona Hočevarja s primernim vspeoredom. Po veselici prosta zabava z domačo godbo in petjem — in razgovor o razprodaji hmelja! Posebna vabila se ne bodo razpošiljala; zatoraj tem potom vabi vse p. n. goste k najobilnejši udeležbi prav uljudno odbor.

Gospodarske stvari.

Lepi napredek živinoreje v Švici.

Švicka dežela je obče znana zaradi svoje lepote. Zaraditega jo tuji tudi tako radi obiskujejo. V poletnem času skoro ni najti sela, kjer bi se ne mudil kak tujec, tako prijetno mu je bivanje po teh planinskih

krajih. Da puste tuji mnogo denarja v deželi in da pripomorejo s tem veliko tudi k boljšemu blagostanju ondotnih prebivalcev, ni treba dalje praviti.

Švica pa ni zanimiva samo zaradi svoje lepote, zaradi svojih prelepih jezer in visokih planin in snežnikov, ampak tudi v mnogih drugih ozirih.

Posebno zanimiva je mej drugim zaradi svojega naprednega kmetijstva, zlasti zaradi svoje uspešne živinoreje in izglednega mlekarstva. Komu ni saj po imenu znano sloveče plemo, ki se posebno uspešno izreja v Simski dolini in kateremu so zaraditega tudi nadeli ime simsko plemo ali simdolska goved? To plemo je dandanes tako zaslovelo zaradi svojih dobrih lastnosti in lepe rasti, da se pošilja za dragocen denar na vse strani sveta, celo preko širnega oceana v pokrajine južne in severne Amerike. Poldrugo leto stari biki tega plemena se prodajajo po 300 do 1000 gld. Lansko leto sta se prodala dva plemenjaka celo po 2500 gld., in sicer eden na Rusko, drugi v Ameriko.

Takisto znamenita je govedoreja pa tudi v drugih krajih te dežele. Povsod imajo lepo živino, ki jim prinaša obilo denarja v deželo. Švicarji pa niso samo izgledni živinorejci ampak tudi svetovno znani zaradi svojega mlekarstva in sirarstva. V sirarstvu stoje na vrhuncu današnjega napredka. Takozvani »emendolski« sir, ki se izdeluje v tej deželi, slovi kot najboljši, kar jih poznamo na svetovnem trgu. Povsod ga skušajo ponarejati, a doslej se žalibog še nikjer, ne na Nemškem niti v Avstriji, ni posrečilo dobiti slično dober izdelek, kakor je pristni emendolski sir, ki ga izdelujejo na Švickem.

Da se švickim gospodarjem v takih razmerah živinoreja dosti bolj izplača kakor se nam, in da se jim zaradi tega sploh bolje godi kakor nam, je lahko umeti.

Ako motrimo vprašanje, zakaj da je Švica tako napredovala v živinoreji, vidimo, da je pripisati uspešno rejo zlasti sledečim okolnostim in sicer:

1. Švica je bogata na dobrih planinskih in sploh na dobri krmi, ki je prvi in najvažnejši pogoj dobre reje. Ako potujemo po Švici, se prav lahko prepričamo, da polagajo ondotni gospodarji največjo skrb na pridelovanje obile krme, kajti največ njiv je tamkaj obsejanih s travo in deteljo. Žita se v Švici prideluje tako malo, da ga morajo kupovati. Cela Švica ga prideluje komaj toliko, kolikor ga porabi v dveh mesecih. Edino mali posestniki — katerih pa ni toliko, kakor pri nas, — delajo v tem oziru izjemo; ti sejejo namreč po svojih njivah vse, kar jim je treba za življenje.

2. Švicarji so bolj skrbni v odbiranju plemena živine, kakor smo mi. Posebno veliko jim je ležeče na tem, da se rabijo za rejo le najboljši plemenjaki. Na ta način se jim je posrečilo izrediti iz domače živine svoja sloveča plemena.

3. Posebno veliko skrb obračajo Švicarji na rejo telet. V Švici je navada, da dobe junčki, ki se imajo za plemo rabiti, po 40 tednov mleko, telice pa po 25 tednov. Taka reja je draga, a se jim izplača, ker dobe za lepe svoje živali tudi lepe novce. Med odstavljanjem in po odstavljanju jim dajejo pa še nekoliko ovsa in pšeničnih otrobov. Da se ob taki reji teleta hitro razvijajo in so dokaj bolj raščena kakor pri nas, o tem ne more biti nobenega dvoma.

Tem trem okolnostim je tedaj pripisati, da se živina v Švici tako lepo zboljšuje in da se reja tako dobro sponaša.

Razmere pri nas so v marsičem čisto drugačne, kakor v Švici. Vendar se lahko od naprednih Švicarjev učimo, da treba tudi pri nas polagati večjo skrb na pridelovanje krme, na odbiranje plemenih živali in na rejo telet, ako hočemo v živinoreji napredovati in zboljšati dosedanje vspehe v gospodarstvu.

R. v »D. N.«

Iz Etterjevega sadnega soka

dobljenega iz prirodnega sadja, ki je prost vsakih kemičnih primesij in se toraj ne sme zamenjati z umetnim sadnim sokom, napravi si lahko vsakdo z malimi stroški prav dobro, trpežno poživlajočo

Sadno pijačo

10 litrov sadnega soka, ki se brez vsakega drugega dodatka zmeša s 100/130 litrov navadne vode, da po naravnem kisanju 110/140 litrov močne, čiste okrepčevalne jako zdrave in cenene

sadne pijače.

Dobi se pri en gros-trgovcu A. Jurca in sinovi v Ptuj. — Viljem Etter, Sigmaring. Dobi se še nadalje pri: G. Ketz v Mariboru, M. Ogorevcu v Konjicah, K. Sima v Poljčanah, A. Balantu v Oplotnici.

Voznje karte in tovorni listi v AMERIKO

Kraljevi belgijski poštni parnik Red Star Linie, Antwerpen

vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje

Red Star Linie, Dunaj IV. Wiednergürtel 20

ali pa 27

Anton Rebek v Ljubljani — Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck — Bahnstrasse 8.

Živi

žlahtni lepi raki

vsaki dan sveži od lova.

Garantuje se da pridejo živi! — Voznine in mitnine prosto se pošiljajo v poštinih jerbasih po 10 funt 80—100 porcijskih rakov velja samo gld. 2:10

60—80 velikanov z mastnimi škarjami samo gld. 2:65

40—50 izbranih »solo« rakov samo gld. 3:60

30—40 redkih velikih odličnih »solo« rakov gld. 4:20

— Postrežba točna! —

D. Goldstein,

Razpošiljalnica (Exp.-Haus) Podwolo czyska na ruski meji. 5

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

K početku šole
se priporoča slavnemu občinstvu, starišem
Karol Scheidbach, knjigar
Gosposka ulica št. 28

V knjigotržnici ima veliko zalogo:
šolskih knjig za ljudske in meščanske šole, gimnazijo in realko, učiteljske itd.
Zaloga papirja, pisalnega orodja in sploh vsega, kar se v šoli rabi.
Prodaja tudi molitvenike v deželnih jezikih, povesti za mladino in odraščene, podobe, šatulice za darila itd.
Šolske in druge knjige se dobe iz druge roke.

Oznani lo.
Na ptujski gori
bodeta letos
dva nova
živinska sejma
in sicer
dan pred malo mašo 7. septembra
in
dan pred vsemi svetniki 31. okt.
Prodajalci in kupci se za obilno udeležitev vabijo. Mestovina se na letošnjih sejmih ne bo pobirala.
Županstvo trga Ptujška gora.

Na prodaj
je prostovoljno dvoje kmečkih posestev, eno uro hoda od Maribora oddaljenih. — K prvemu posestvu pripada hiša, gospodarsko poslopje, travniki, njive, sadunosnik, gozd in vinograd v skupni meri 13 oral. Proda se za 4000 gld.
K drugemu posestvu pripada hiša in dvoje gospodarskih poslopij, veliki travniki z več kot 800 plodovitimi sadnimi drevesi, lep gozd, njiva in vinogradi, vsega skupaj je 30 oral. Proda se za 9000 gld.
Naslov pri upravnistvu. 7

Orglje
s 3 spremenimi — ktere so se začasno rabile do novih, se oddajo za 55 gld. z močnim glasom in sodijo za kako podružnico, ki nima premoženja za dragi umotvor. — Cerkevno predstojništvo v Poljčanah. 2-2

Na prodaj!
Posestvo (dve uri od Maribora peš) s 6¹/₄ orali zemlje, z gozdom in vinogradi in z več kot 400 sadnimi drevesi; cena je 1400 gld. Šteti se mora koj 400—600 gld. Pojasnila daje iz prijaznosti občinski sluga pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 2-5

Najčistejše olje
iz kostij napravljeno za šivalne stroje in kolesa (bicikle) v tovarni H. Morbius in Fils, Bazel (Švica). Dobi se pri 8-26 R. Strasmayer-ju, puškarju v Mariboru.

Jamska gostilna
v Hudiluknji v najem ali pa na račun je koj za dobiti, za rokodelca celo primerno. Več pove Ivan Vivod v Doliču p. Mislinje.

Fotografski zavod v Mariboru
je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse. Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do Zalagatelj c. kr. avstrijske uradniške zaveze. človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Vzajemna zavarovalnica
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
v Ljubljani
je pričela svoje delovanje.

Pisarna zavarovalnice
se nahaja
Dunajska cesta
v Medjatovi hiši
v pritličji. 3

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 26

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca
v **Mariboru,**

Kokoschinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo **na-grobnih spomenikov.** Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 30

Slomšekove

„PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Lep vinograd

z letošnjo trgatvijo je na prodaj v župniji sv. Jakoba v Slov. gor. Kupci naj se oglasio pri tamošnjem č. g. župniku. 2

Kdor hoče 400 mark¹⁸

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko: **V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**

Šlovo!

Ker se pri svojem odhodu iz Velenja nisem mogel od vsih prijateljev in znancev osebno posloviti storim to tem potom zahvaljujoč se vsim za prijazen sprejem in zaupanje ter kličem še enkrat vsim vrlonarodnim Šaleščanom srčen:

„Na zdar!“ in „Z Bogom!“

Dr. Viktor Kac.

Jos. Mursa na Krapji pri Ljutomeru

Odlikovan s častno diplomom l. 1895 na razstavi v Ptuj.

Na celem Jugoslovanskem edina izdelalnica cementnih
mozaik-ploč.

Tlak sestavljen iz takih ploč je enak pogrntjenim umetno vezanim preprogam in je lepši in cenejši kot tlak iz klinker ali šamotnih ploč, ter skoro nemejene trpežnosti. **Stopnice iz cementa,** tudi brušene, imitacije marmorja in sijenita. Trše in lepše kot iz kamena. **Cevi iz portland-cementa** v dvanajsterih velikostih od 5cm do 75cm v premeru. Cementne korita za svinje in studence, za jasli, za govedo in konje. **Strešnike iz cementa z dvojno zarezo** in zgornjim obrobkom (Doppelfalzziegel mit Kopfverschluss) z asfaltom impregnirani. Taki strešniki so skapčani na vseh štirih straneh, pripravljeni za zelo položne strehe. 13 komadov krije 1 □ m, ki tehtajo komaj 35 kg. — Ceniki zastoj in franko. 5

Filijala v Središču na Dr., zaloga: Radgona, Ljutomer.

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in pa posode stolne ulice št. 1. v **Mariboru,** Domgasse Nr. 1

Priporoča se preč. duhovščini za naročila cerkvenih orodij: monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, križev, svečnikov, itd. v različnih zlogih, katere prav lepo in trpežno izdeluje.

Staro cerkveno orodje prav dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognji.

Za vse svoje izdelke jamčim, priznalna pisma naročnikom na razpolago.

☛ Svoji k svojim. ☛

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšla je na 176 strani obsegajoča knjižica:

V Marijinem Celju.

Zgodovinske in potopisne črtice.

Spisal in izdal s pridigami, katere je imel v Marijinem Celju, Dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru.

☛ Cena knjižice 30 kr., po pošti 35 kr. ☛

Zahvala!

Ker se nam je že med boleznijo, kakor tudi po smrti naše preljubljene soproge, ozir. hčere, matere, sestre, gospe

Kristine Košer r. Woduschegg izkazalo toliko sožalja, da ne moremo vsakemu se osobno zahvaliti, storimo tem potom, ter se srčno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izkazano sožalje, kakor za vence in častno spremstvo predrage, prerano umrle k zadnjemu počitku. — Posebno dolžni smo našo presrčno hvalo izreči častitim gospem v Vitanji za prekrasni venec, vitanjskim pevcem in vodstvu okoliške šole.

V Vitanji, 28. avgusta 1900.

Obitelji Košerjeva in Woduscheggova.

Karol Sinkovič,

umetni, stavbeni in strojni ključavničar

Tegethofska ulica 53. **Maribor** Tegethofska ulica 53.

se priporoča v napravo vseh v svojo stroko spadajočih del, **ograj, železnih vrat, pomolov, slemenskih ograj, stopnic, križev in nagrobnih ograj** po prav nizki ceni trpežno izdelanih.

Risarije in proračuni zastoj!

Priporoča se nadalje v napravo vseh del pri gospodarskih strojih, pri kletarstvu. Napravljaja sesalke, vijake za cevi, pasje glave, navore in zategače in razne vrste pip in prepreg, tudi železnih vodnjakov.

Posebno priporoča patentovane priprave za streljanje proti toči z natezami in kovane možnarje, katerih se rabi že sedaj čez 500, kar najboljšje priča o njih zanesljivosti in kakovosti. Cene nizke.

Za mnogobrojna naročila prosi

Karol Sinkovič.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu **vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.**

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, **rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd.** — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, **svetinjice** različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Ljubljanska kreditna banka

naznanja najljubneje, da je pričela s 1. septembrom svoje delovanje v hiši **gospoda Grobelnika, Spitalske ulice št. 2.**

Ljubljanska kreditna banka se peča s vsemi kupčijami, ki spadajo v bančno stroko, posebno: **z nakupom in prodajo vrednostnim papirjev vseh vrst, valut in novcev.**

Ekskomptovanje menic!

Sprejemanje hranilnih vlog in vlog na tekoči račun s 4°/_o obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.

Zavarovanje proti izgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk.

Borzna naročila!

Posojila na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi. — Vnovčevanje kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk.

Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje, kakor tudi v revizijo izžrebanih števil itd. — Pojasnila radovoljno ustmeno ali pisмено.

Ravnateljstvo.

Zaloga in posojilnica glasovirjev Berte Volckmar,

državno izkušane učiteljice na glasovirju

v Mariboru, Gornjih gosposkih ulicah št. 54.

v pritličju nasproti c. kr. državne gimnazije

Priporoča svojo bogato zalogo

novih

glasovirjev

in

pijanin

s križnimi strunami, (orehovo polituro, črni in ameriški orehov les)

kakor tudi

Harmonij

po evropskem in ameriškem seznaem sestavu iz najboljših tovarn po tovarniških cenah.

Glasovirji „Ehrbar“!

jamči se pisмено. Plačuje se v obrokih. Stari glasovirji se zamenjavajo in prodajajo

Posojila po najnižji ceni.

Posojilnica v Mariboru odda gostilno v »Narodnem domu« od 1. decembra t. l.

Pogoji pri ravnateljstvu. naprej v najem.

Kmetijsko društvo pri sv. Emi

privedi dne 16. septembra 1900 popoldne ob 3. uri občni zbor v gostilni gosp. J. Strašek v Sodni vasi in sicer: 1. Poročilo načelstva, 2. Volitev odbornikov, 3. Računski predlogi, 4. Razno.